

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy, soudkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudce JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobkyně: **D. F. V.**, zast. JUDr. Ing. Jakubem Backou, advokátem se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 7. 2018 č. j. OAM-56/ZA-ZA05-P05-PD1-2015, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 7. 5. 2020, č. j. 13 Az 47/2018-27,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobkyně JUDr. Ing. Jakubu Backovi, advokátovi, **se přiznává** odměna za zastupování v částce **4.414 Kč**, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a její posouzení městským soudem

[1] Žalovaný shora označeným rozhodnutím neprodloužil žalobkyni podle § 53a odst. 4 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu („zákon o azylu“), doplňkovou ochranu.

[2] Žalobkyně rozhodnutí žalovaného napadla žalobou, kterou Městský soud v Praze („městský soud“) v záhlaví označeným rozsudkem zamítl.

[3] Městský soud shledal, že žalovaný shromáždil dostatek aktuálních a objektivních informací o situaci na Kubě, které odpovídají požadavkům uvedeným v § 23c písm. c) zákona o azylu. Nepřisvědčil námitkám žalobkyně týkajícím se nevyváženosti a netransparentnosti konzulární informace Velvyslanectví Kubánské republiky v ČR. Daná konzulární informace obsahuje údaje o službách poskytovaných kubánským občanům, např. o postupu při žádosti o vydání nového cestovního pasu. Nejedná se o informace, kterými by byla jakkoli hodnocena situace na Kubě. Nelze tedy pochybovat o důvěryhodnosti či vyváženosti těchto informací.

[4] Co se týče aktuálnosti informací, které sloužily jako podklady pro vydání napadeného rozhodnutí, městský soud neshledal, že by konzulární informace ze dne 14. 11. 2016 a informace Ministerstva zahraničních věcí České republiky ze dne 15. 3. 2017, č. j. 91328/2017-LPTP, byly neaktuální. Žalobkyně podala žádost o prodloužení doplňkové ochrany dne 27. 3. 2017, žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno dne 25. 7. 2018. Konzulární informace sice pochází z doby cca rok a osm měsíců před vydáním napadeného rozhodnutí, avšak jak již bylo uvedeno, obsahuje především informace technického rázu, tedy popis konzulárních služeb pro kubánské občany a postup při jejich využívání. Informace Ministerstva zahraničních věcí pochází z doby cca rok a čtyři měsíce před vydáním napadeného rozhodnutí. Ani v tomto případě nelze podle městského soudu konstatovat, že by se jednalo o informace, které nepocházejí z doby blízké vydání napadeného rozhodnutí a které by bylo možné hodnotit jako neaktuální. Nadto při posuzování aktuálnosti shromážděných podkladů nelze vycházet pouze z časového údaje, záleží zejména na tom, zda v mezidobí došlo ke změně okolností. Městský soud dále poukázal na to, že žalobkyně ve své žalobě neuvedla žádné konkrétní skutečnosti, z nichž by plynulo, že použité informace neodpovídají současné situaci na Kubě. Pokud jde o námitku žalobkyně, že z výroční zprávy Amnesty International za rok 2017 plyne, že na Kubě stále dochází ke svévolnému zadržování a špatnému zacházení, městský soud zdůraznil, že svévolně zatýkáni byli především političtí oponenti a kritici režimu, žalobkyně ani její příbuzní však dle jejích slov politicky aktivní nikdy nebyli. Dle názoru městského soudu tak tato zpráva nevyvrací závěry učiněné žalovaným.

II. Obsah kasační stížnosti

[5] Proti rozsudku městského soudu podala žalobkyně (stěžovatelka) kasační stížnost z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní („s. ř. s.“); ačkoliv stěžovatelka v doplnění kasační stížnosti výslovně odkazuje na § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., cituje z § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a odkazuje na „vadu řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu...“. Stěžovatelka se domáhá zrušení rozsudku městského soudu.

[6] Přijatelnost kasační stížnosti stěžovatelka spatřuje v tom, že je třeba napravit zásadní pochybení rozsudku městského soudu, jímž je nesprávné vyhodnocení nového posouzení situace na Kubě při rozhodování o žádosti stěžovatelky o prodloužení doplňkové ochrany. Názor městského soudu považuje stěžovatelka za nesprávný. Trvá na tom, že od doby, kdy jí byla udělena doplňková ochrana, k žádné reálné a podstatné změně okolností nedošlo. Na Kubě se nedodrží lidská práva a tamní obyvatelstvo nemůže svobodně prosazovat svá osobní přesvědčení a chránit své zájmy. Různé zprávy o zemi původu potvrzují přetrvávající nepříznivou situaci. Osoby, které se snažily legálně migrovat, vyslýchala policie, byly pokutovány, šikanovány, zastrášovány a propouštěny ze zaměstnání. Pokračuje masová emigrace z Kuby z důvodu porušování lidských práv, dochází ke stovkám svévolných zadržení za měsíc.

[7] Žalovaný se však těmto problémům vůbec nevěnoval a opřel se o zcela obecné závěry, které jsou v přímém rozporu s jinými zprávami. I městský soud se zprávami o situaci na Kubě zabýval pouze účelově. Změna kubánského migračního zákona proběhla již v roce 2012, nemůže jít tedy o změnu okolností od udělení doplňkové ochrany. Samotná změna v zákoně navíc neznamená posun v praxi. Stěžovatelka je přesvědčena, že jí v případě návratu do země původu stále hrozí nebezpečí vážné újmy. Změna okolností v zemi původu stěžovatelky není ve vztahu k rozhodné době, kdy byla stěžovatelce udělena doplňková ochrana, významná ani dlouhodobá. Stěžovatelce byla doplňková ochrana udělena z důvodu hrozící vážné újmy s ohledem

na to, že stěžovatelka překročila dobu, na kterou měla povolené vycestování, v žádném případě pak nemohlo nebezpečí hrozící stěžovatelce odpadnout nebo se jen zmenšit.

III. Vyjádření žalovaného

[8] Žalovaný s námitkami uvedenými v kasační stížnosti nesouhlasí, neboť je považuje za neopodstatněné. Odkazuje na své vyjádření k žalobě. Shrnuje, že není důvod domnívat se, že by návrat do vlasti pro stěžovatelku mohl nadále představovat skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 1, odst. 2 písm. b) zákona o azylu, pro něž jí byla doplňková ochrana původně udělena. Stěžovatelka neuvedla a žalovaný nezjistil žádné skutečnosti, které by jej vedly k ponechání udělené doplňkové ochrany ani s ohledem na existenci jiných relevantních důvodů ve smyslu § 14a či § 14b zákona o azylu. Nelze pominout, že stěžovatelka si musela být vědoma dočasné povahy pobytového statusu, získaného udělením doplňkové ochrany. Žalovaný se situací stěžovatelky z hlediska příslušných ustanovení zákona o azylu zabýval v potřebném rozsahu, a to právě s přihlédnutím k individuálním okolnostem konkrétního případu. Vycházel z dostatečně zjištěného stavu věci a ten ve svých úvahách i vyslovených závěrech řádně reflektoval. Stejně tak ani městský soud stěžovatelku svým postupem či výrokem v rozsudku na právech nezkrátil. Správní rozhodnutí i stěžovatelkou napadený rozsudek považuje správní orgán za věcně správný, srozumitelný a dostatečně odůvodněný, vydaný v souladu se zákonem i platnou judikaturou. Argumentace nezákonností postrádá reálný základ, stejně jako i ostatní stěžovatelčiny námitky. Žalovaný odkazuje na obsah správního spisu. Má za to, že soud ozřejmil důvody svého rozhodnutí ve vztahu k žalobním námitkám dostatečnou měrou. Pokud se vyslovil souhlasně se závěry, k nimž dospěl ve svém rozhodnutí i správní orgán, nebyl jeho postup v rozporu s judikaturou Nejvyššího správního soudu.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[9] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná. Jedná se však o věc mezinárodní ochrany, a proto se soud podle § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatelky. Není-li tomu tak, je nutno kasační stížnost odmítnout jako nepřijatelnou. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž interpretoval neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“. O přijatelnou kasační stížnost se dle tohoto rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturu odklon; 4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele. O žádný ze shora popsanych případů se ve věci stěžovatelky nejedná.

[10] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[11] Nejvyšší správní soud neshledal žádné pochybení krajského soudu, které by v této věci založilo přijatelnost kasační stížnosti. NSS již v minulosti posuzoval rozhodnutí o neprodloužení doplňkové ochrany občance Kubánské republiky odůvodněné podobně jako v projednávaném případě, přičemž dospěl k závěru, že „skutečnost, že žalovaný v minulosti doplňkovou ochranu stěžovatelce udělil, a poté rozhodl o jejím neprodloužení, sama o sobě nezpůsobuje nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Na tom nic nemění ani skutečnost, že nový migrační zákon byl v Kubánské republice přijat již v roce 2012 (s účinností od počátku roku 2013), tedy před vydáním prvního rozhodnutí, kterým byla doplňková ochrana

stěžovatelce udělena. Je třeba vzít v úvahu, že informace o zemi původu je možné z logiky věci získat až s určitým zpožděním. Tyto informace se vždy vztahují k minulosti, byť s ohledem na požadavek aktuálnosti informací o zemi původu k minulosti bezprostředně předcházející rozhodnutí. Pokud navíc v zemi původu dojde ke změně zákona, která může mít vliv na okolnosti odůvodňující udělení doplňkové ochrany, je na místě jistá obezřetnost správního orgánu ohledně zkoumání, zda se tato formální změna promítne též adekvátním způsobem v jednání státních orgánů. [...] Odstup několika let umožnil žalovanému vyhodnotit, jakým způsobem je nový migrační zákon aplikován. Doplňková ochrana byla stěžovatelce udělena v době, kdy nebylo možné učinit zcela jednoznačný závěr o tom, jak v jednotlivých případech státní úřady postupují vůči navracejícím se osobám, ve sporném případě tedy postupoval ve prospěch stěžovatelky jako žadatelky o udělení mezinárodní ochrany“ (usnesení ze dne 14. 3. 2018 č. j. 6 Azs 369/2017-41; srov. rovněž rozsudek NSS ze dne 7. 5. 2020, č. j. 7 Azs 175/2019-24). NSS tehdy nezjistil přiměřenou pravděpodobnost, že by stěžovatelka byla po návratu na Kubu uvězněna nebo že by u ní bylo dáno reálné nebezpečí nelidského a ponižujícího zacházení pouze proto, že byla emigrantkou (stejně jako stěžovatelka). Z informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 15. 3. 2017, z níž vycházel žalovaný i v nyní řešené věci, totiž vyplývá, „že i když kubánský občan překročí dvouletou lhůtu pobytu v zahraničí (po jejímž uplynutí je považován za emigranta), může na kubánském zastupitelském úřadě vyřádit obnovení trvalého pobytu na Kubě, případně odcestovat na Kubu, kde může pobývat 90 dní a trvalý pobyt obnovit tam. Takový občan by se neměl setkat na Kubě s negativními důsledky předchozího pobytu v zahraničí, práva osob dle nového migračního zákona jsou respektována. Ke svévolnému výkladu zákona dochází pouze v případě opozičních aktivitů a státní úřady dále omezují svobodu vycestování vysoce kvalifikovaných pracovníků a zaměstnanců bezpečnostních složek“ (kromě citovaného usnesení srov. též rozsudek NSS ze dne 29. 5. 2019, č. j. 6 Azs 335/2015-35, a usnesení ze dne 16. 10. 2018, č. j. 2 Azs 200/2018-36; ze dne 6. 6. 2019, č. j. 4 Azs 68/2019-54; ze dne 24. 7. 2019, č. j. 4 Azs 112/2019-46; ze dne 22. 1. 2020, č. j. 6 Azs 197/2019-45; či ze dne 9. 12. 2020, č. j. 10 Azs 189/2020-48). Podle ustálené a vnitřně jednotné judikatury Nejvyššího správního soudu tedy současná situace na Kubě není sama o sobě důvodem pro udělení doplňkové ochrany.

[12] Nejvyšší správní soud rovněž opakovaně judikuje, že důvodem pro udělení mezinárodní ochrany není špatná ekonomická situace ani pouhá nespokojenost se stavem dodržování lidských práv v zemi původu (rozsudek ze dne 21. 11. 2003, č. j. 7 Azs 13/2003-40), nebo samotný původ žadatele ze země s nedemokratickým a autoritativním režimem (rozsudek ze dne 21. 7. 2005, č. j. 3 Azs 303/2004-79). Podklady, z nichž žalovaný vycházel, jsou dostatečně konkrétní ve vztahu k hodnoceným důvodům pro udělení doplňkové ochrany. Stěžovatelka naproti tomu sama poukazuje jen na obecné informace o Kubě a stavu dodržování lidských práv. Jak navíc výslovně uvedl žalovaný (na straně 7 svého rozhodnutí), Zastupitelskému úřadu ČR v Havaně není známo, že by kubánské orgány jakkoli postihovaly neúspěšné žadatele o mezinárodní ochranu v zahraničí, kteří se navrátili na Kubu. Stěžovatelčino tvrzení o přijatelnosti kasační stížnosti proto ve světle shora citované judikatury nemůže obstát.

V. Závěr a náklady řízení

[13] Vzhledem k výše uvedenému Nejvyšší správní soud uzavírá, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje zájmy stěžovatelky, a proto není důvod pro její přijetí k věcnému projednání. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[14] Výrok o náhradě nákladů řízení se při odmítnutí kasační stížnosti opírá o § 60 odst. 3, větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

[15] Stěžovatelce byl usnesením městského soudu ze dne 18. 6. 2020, č. j. 13 Az 47/2018-40, ustanoven opatrovník JUDr. Ing. Jakub Backa, advokát. Podle § 35 odst. 10 s. ř. s. zástupce ustanovený v řízení před krajským soudem, je-li jím advokát, zastupuje žalobce i v řízení o kasační stížnosti. Hotové výdaje a odměnu za zastupování ustanoveného zástupce přitom platí stát. Nejvyšší správní soud určil odměnu advokáta v souladu s § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), částkou 3.100 Kč za jeden úkon právní služby (podání kasační stížnosti) a dále částkou 300 Kč, která představuje paušální náhradu hotových výdajů (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu) a částkou 514 Kč, kterou představuje daň z přidané hodnoty, jejíž je advokát plátce. Výše odměny tedy činí celkem 4.114 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě třiceti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. ledna 2021

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu